

Column

Tuinbouw als aantrekkelijk werkgever?!

Er wordt tegenwoordig veel gesproken over het (niet zo beste) imago van de (Westlandse) tuinbouw als sector om in te werken. Dit ondanks het feit dat er dit jaar drie Westlandse tuinbouwbedrijven in de finale van de TOP staan en ook de Hillenraad 100 aantoont hoe innovatief de top van de tuinbouwbedrijven is. Dit imago werkt door in de studie- en beroepskeuze van jonge mensen, in de interesse van mensen uit andere sectoren om te switchen naar de tuinbouw en in een beperkt animo van werkzoekenden om zich in de kas te melden. Toen ik zelf in 2010 voor het eerst in Westland kwam was ik een 'groentje' in de tuinbouw en nu ben ik een hele enthousiaste ambassadeur (en zou ik zelf misschien wel mijn studie bedrijfsconomie aan de EUR ingeruild hebben voor de WUR). Het voeden van een positief imago is een eerste stap in verandering en daarom is het goed dat we nu een World Horti Center hebben waar jaarlijks 50.000 bezoekers de 'groene' wow-factor beleven en campagnes als Go Greenhouse waarin jongeren enthousiast vloggen over hun werk in de kas. Meer mensen moeten enthousiast worden voor deze innovatieve economische motor, want de sector heeft naast brains ook handen nodig. Om personeel aan te trekken in deze krappe arbeidsmarkt is het belangrijk om als bedrijf en werkgever positief in beeld te komen. Dat vraagt om goed werkgeverschap. Dat begint ermee personeel te zien als belangrijke succesfactor i.p.v. een kostenpost. Hoewel de koplopers bewust zijn van het belang van goed werkgeverschap, lijkt dit nog niet bij alle ondernemers doorgedrongen. Mensen hebben talenten en vertegenwoordigen een waarde. Daarom zouden ook werkgevers in de tuinbouw (meer) moeten investeren om weekendhulpverleners, stagiaires en ook vaste mensen te boeien & binden. Ook in een sector als de tuinbouw waarbij een lage kostprijs een centrale rol vervult in het verdienmodel is het niet meer houdbaar om te blijven inzetten op alleen goedkope flexkrachten. In deze tijd moet iedere werkgever zich flink inspannen om vacatures vervuld te krijgen. Volgens econoom Thijs Bouman, die 4 oktober sprak op het Westland Event, blijft de krapte op de arbeidsmarkt nog wel een tijdje aanhouden. Hij adviseert ondernemers open te staan voor 'ongeschikte' kandidaten en deze ook zelf op te leiden in het bedrijf. Dit is een waardevol advies. Voor tuinbouwondernemers die dat advies ter harte nemen komen we vanuit Patijnburg graag langs om te kijken of we u kunnen voorzien van 'handjes' vanuit onze doelgroepen. Zo werken we samen aan mijn (en hopelijk ook uw) droom van een Inclusief Westland waar iedereen meedoet. Voor u als ondernemer levert dit naast een sociaal imago ook een medewerker op die met een stukje extra begeleiding vanuit u en ons uit kan groeien tot een loyale kracht die een goede aanvulling is op uw team.

Inge Vermeulen, algemeen directeur Patijnburg

Colofon

Deze pagina valt onder redactionele verantwoordelijkheid van Glastuinbouw Westland. Advertentieverkoop: Uitgeverij West Media bv, telefoon 0114-624212.

Contact
Bestuur Glastuinbouw Westland
Jacco Vooijs: voorzitter
telefoon: 06-10358391
Follow me on twitter @VooijsWestland
Hans van Geest: regio ondersteuner
Marjolijn Elgers: bestuurlijk secretarisse. U kunt de bestuursleden bereiken via het secretariaat: telefoonnummer: 085-0036400 e-mail: info@glastuinbouwwestland.nl website: www.glastuinbouwwestland.nl

Relatiebeheerders
Jos van Kester: 06-46216729
Kees Duijvestijn: 06-50684311
Ab van Marrewijk: 06-39639131

Glastuinbouw Nederland
REGIO ZUID-HOLLAND
WESTLAND

Meldpunt misstanden Glastuinbouw
E: info@glastuinbouwwestland.nl
T: 06 10 35 83 91 (Jacco Vooijs)

Ondernemers Klankbord
www.ondernemersklankbord.nl
070-3490600

ondernemersklankbord
erfaren kijkt op zaken

Stikstofdossier duurt maar voort

Begin oktober is er binnen de landbouw veel ophef ontstaan over de in de Kamerbrief van 4 oktober voorgestelde koppeling tussen dier-/fosfaatrecht en ammoniak. Ook de voorgestelde inname van latente ruimte en de afroaming van 30% bij extern salderen is nog niet van tafel. Voor LTO Nederland is dit een groot struikelblok.

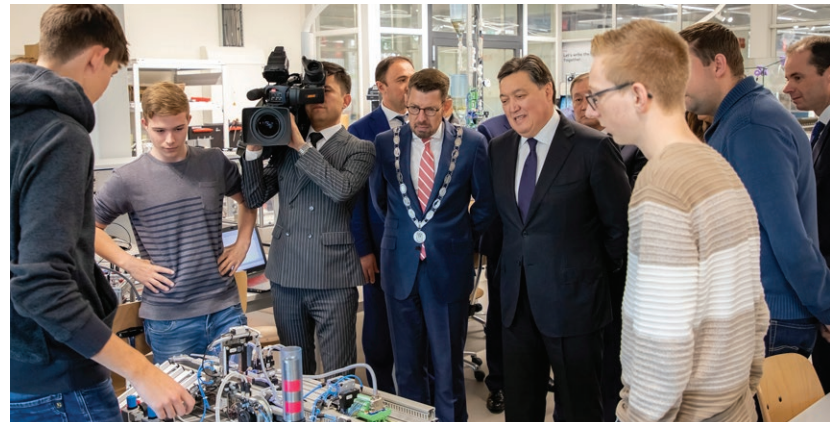
De afgelopen weken zijn gekenschetst door een hoop 'gedoe' en acties rond het stikstofdossier. In theorie kan voor projecten (bouwprojecten, maar ook glastuinbouwuitbreidingen of het plaatsen van ketels en veehouderijactiviteiten), waarbij géén sprake is van toename van stikstofdepositie, vergunning worden verleend. Daartoe waren begin oktober provinciale beleidsregels opgesteld. Als gevolg van boerenprotesten zijn diverse provinciale beleidsregels ingetrokken of worden aangepast. Dat heeft wederom tot veel discussie geleid waardoor de vergunningverlening feitelijk nog steeds 'on hold' staat. De bevoegde gezagen (veelal de provincies) weten het nu ook even niet. Er wordt met man en macht gewerkt aan het op orde krijgen van een werkbaar kader. Dat wordt momenteel door de regio's (lees provincies) opgepakt, waarbij ook de regionale LTO's en Glastuinbouw Nederland worden betrokken.

Stikstofruimte
Glastuinbouw Nederland heeft in deze discussie ingebracht dat het overgrote deel van de glastuinbouwbedrijven géén vergunning heeft en ook geen melding heeft gedaan (van toen de PAS nog in werking was) en die moeten dus met spoed worden vergund. Alle activiteiten die tot stikstofdepositie op een voor stikstof gevoe-

lig Natura2000-gebied kunnen leiden, moeten immers - volgens de uitspraak van de Raad van State waarmee dit allemaal begonnen is - een geldige Natuurbeschermingswet - vergunning hebben of kunnen aantonen dat deze activiteit niet leidt tot stikstofdepositie. Aangezien deze bedrijven daar niet over beschikken, moet dat dus snel worden geregeld. Tot die tijd wordt er door de bevoegde gezagen niet gehandhaafd op het niet beschikken over een geldige Nb-vergunning. De ruimte om stikstofdepositie te mogen veroorzaken is er niet of slechts zeer beperkt. Als bedrijven plannen hebben, of al huidige activiteiten (bijvoorbeeld bestaande stookinstallaties) die leiden tot enige stikstofdepositie, moet er wel sprake zijn van genoeg 'stikstofruimte' om dit toe te staan. Het gaat er dus om maatregelen te bedenken die, op een eerlijke manier, leiden tot 'stikstofruimte' én regels over het eerlijk verdelen van deze ruimte, als die er al is.

Instellen drempelwaarde
In politiek Den Haag is de verdeeldheid en onduidelijkheid over het stikstofbeleid nog steeds groot. Die conclusie trekt LTO Nederland na het debat dat op 17 oktober in de Tweede Kamer werd gevoerd. Over het instellen van een drempelwaarde, een maatregel die al lang had moeten worden ingesteld, is bij de Raad van State om advies gevraagd. De LTO-inzet gaat uit van een gebiedsgerichte aanpak. De minister van LNV heeft aangekondigd om voor 1 december samen met het Interprovinciaal Overleg meer duidelijkheid te verschaffen. Neem voor vragen of problemen vanwege een niet krijgen van een vergunning voor een project contact op met Leonie Claessen, via: 085 003 64 00.

Premier Kazachstan bezoekt Nederlandse glastuinbouw

Studenten MBO Westland vertellen over de toepassing van groene mechatronica. Burgemeester Bouke Arends en premier Askar Mamin luisteren.

Foto: Rolf van Koppen Fotografie

Op woensdag 30 oktober bracht de premier van Kazachstan, Askar Mamin, een bezoek aan Nederland. Hij was op uitnodiging van premier Rutte in ons land. Aangezien high-tech tuinbouw steeds belangrijker wordt in Kazachstan, bezocht Mamin ook het World Horti Center. De veertien koppige delegatie, waaronder de premier, de minister van landbouw Omarov Saparkhan en de minister van handel Bakhyt Sultanov, maakte in het innovatiecentrum kennis met vooraanstaande bedrijven uit de sector. Mamin kreeg een rondleiding in World Horti Center (WHC), door Joep Hendricks, directeur WHC en Bouke Arends, burgemeester van Westland. Kazachstan biedt tal van kansen voor Nederlandse glastuinbouwbedrijven. De overheid van Kazachstan wil namelijk haar ondernemersklimaat verbeteren en zet in op het ontwikkelen van de tuinbouwsector door de import van agrarische producten te vervangen door lokaal geteelde producten. Hiervoor is behoefte aan kennis, techniek en samenwerking

met Nederlandse bedrijven binnen de glastuinbouwsector. Door een bezoek aan World Horti Center werden contacten gelegd met potentiële partners, waaronder Van der Ende Groep, Codema Systems, Ludvig Svensson, BOM Group en Priva. Centraal tijdens het bezoek stond de uitwisseling van kennis tussen studenten en bedrijven, zoals in het All Climate Greenhouse waar de nieuwste technieken werden gedemonstreerd. Tijdens de rondgang werd ook aandacht besteed aan de kracht van samenwerking en het belang van goed opgeleid personeel. In de middag werd er onder toezicht oog van premier Rutte en premier Mamin een overeenkomst getekend voor de bouw van een agropark in Kazachstan, waarbij zeven Nederlandse glastuinbouwbedrijven betrokken zijn. Zij hebben als lid van Dutch Greenhouse Delta een consortium gevormd om dit agropark te realiseren.

Bron: World Horti Center

Kan kunstmatige intelligentie productie voorspellen?

Kunstmatige intelligentie (ofwel: Artificial Intelligence) zit in veel apparaten waarmee mensen dagelijks werken, zoals smartphones, social media, zelfrijdende auto's en videogames. Kan kunstmatige intelligentie ook in een kas worden toegepast? Is het bijvoorbeeld mogelijk om de komkommeroogst voor de komende weken te voorspellen, en zo ja: welke informatie is daarvoor nodig? De Business Unit Glastuinbouw van Wageningen University & Research werkt aan de ontwikkeling van een AI-opbrengstvoorspellingsmodel en bijbehorende database. Een kas is een complex systeem met verschillende componenten, zoals gewas, klimaat- en irrigatiestrategieën. Binnen dit systeem meten sensoren verschillende plantkarakteristieken met optische en beeldvormingstechnieken. Hierdoor fungeert de plant zelf als een sensor. Hierdoor kunnen telers het gewas controleren en beslis-

sen over hun teeltstrategie. Het zou een enorme kans zijn als de intuïtie en 'groene vingers' van ervaren telers vastgelegd kunnen worden. Daarvoor moet een database gevuld worden met zinvolle en adequate gegevens over de status van klimaat en gewas. Informatie in de datasets kan worden gedistilleerd en gebruikt worden voor datagestuurde beslissingen op basis van AI. Het GrowDat-project heeft als doel een AI-raamwerk te ontwikkelen dat de belangrijke klimaat- en gewasparameters identificeert voor het maken van nauwkeurige opbrengstvoorspellingen. AI kan de beslissingen van telers ondersteunen, de onderliggende processen beter begrijpen en kan nieuwe patronen van het kasproductiesysteem ontdekken.

Bron: Wageningen University & Research

Go Go Gesprek: 'Jongeren prikkelen om mee te denken'

In deel 5 van het Go Go Gesprek kijkt Bernard Zuidgeest van TogerzGrow op teeltlocatie Poeldijk terug op zijn recente deelname aan de Go Go Greenweek. "Na de rondleiding door het bedrijf zijn scholieren zichtbaar enthousiaster met hun oogstwerk bezig."

door Roger Abbenhuijs

Binnen het project Go Go Greenhouse, gefinancierd door Colland en de gemeente Westland, vertellen ondernemers en managers in de glastuinbouw de scholieren in hun bedrijf meer over de diversiteit van de glastuinbouw. In de herfstvakantie werd de eerste Go Go Greenweek georganiseerd met tal van originele activiteiten. Alstroemeriateler Bernard Zuidgeest nam de scholieren in zijn bedrijf mee door de kas en daagde ze uit hun kennis te testen middels een prikkelende tuinbouwquiz via hun mobiele telefoon. "Wij werken al jaren met scholieren, dat gaat prima. Leuk om ze middels dit project nog wat meer aandacht te geven."

Hard werken, maar gezellig
Werken met scholieren begint volgens Bernard Zuidgeest door ze zoveel mogelijk bij het bedrijf te betrekken. "De meesten komen uit Monster of Poeldijk, daar tref ik ze ook regelmatig bij sportverenigingen. Dat scheidt al een band." Maar je moet reëel zijn in je verwachtingen, meent de ondernemer. "De meeste scholieren komen met 15 jaar je bedrijf binnen en blijven tot ze een studierichting hebben gekozen. Vervolgens zie je maar weinig van deze jongeren terugkeren in de glastuinbouw. Het belangrijkste is dat ze een goed beeld geven van de sector. Dat dragen ze uit richting vrienden en ouders. Ik hoor regelmatig dat ze in de glastuinbouw hebben

Bernard Zuidgeest (links): "Scholieren vinden dat ze hier hard leren werken in een gezellige sfeer."

Foto: PR

geleerd om hard te werken, maar wel in een gezellige omgeving. Dat vind ik mooie pr voor de sector."

Leergierig
Tijdens de Go Go Greenweek heeft Bernard de scholieren rondgeleid en uitleg gegeven over de verschillende bedrijfsonderdelen. "Normaliter hebben scholieren vooral te maken met de bedrijfsleider, dus leek het me

nieuwsgierig naar de reacties waar ze mee komen." De alstroemeriateler constateert dat de huidige groep scholieren gemotiveerd is en regelmatig vraagt om wat meer te mogen werken. "Als er een groepsdynamiek ontstaat dan heeft dat een versterkend effect. Die teambuilding is een goldend proces, soms wat meer, soms wat minder. Dat is mooi om te volgen."

Glastuinders handelen overeenkomstig Nederlandse en Europese regelgeving uit 2012

Sjaak van der Tak.

Foto: Gerard-Jan Vlekke

Glastuinbouw Nederland heeft met verbazing kennis genomen van artikelen en berichten in de media (NRC en NOS) over vermeende onttrekking van tuinders aan het Europese emissiehandelssysteem ETS. "De Nederlandse glastuinbouw is al jaren zeer actief bezig om de CO2-emissie terug te dringen. En met succes", zo reageert voorzitter Sjaak van der Tak. "Bedrijven handelen volkomen legaal en conform gemaakte wet- en regelgeving uit 2012." De ondernemers in de glastuinbouw staan bovendien massaal achter het onlangs afgesloten Klimaatakkoord. "Die ambities staan", stelt Van der Tak. Het stoort de voorzitter van Glastuinbouw Nederland dat de op verzoek aangeleverde schriftelijke reactie van de ondernemersorganisatie niet is verwerkt. "Het artikel in NRC van vrijdag 25 oktober suggereert in deze vorm dat de glastuinbouw ondegelijk heeft gehandeld; het tegendeel is waar." Zo kunnen bedrijven het EU-ETS alleen verlaten wanneer dat volgens de Europese richtlijn en regels mogelijk is. Daarvoor is Nederlandse wetgeving gemaakt. Daarnaast is voor de glastuinbouw, als enige niet-ETS sec-

tor, een eigen CO2-plafond ingesteld. Onder dit CO2-sectorensysteem vielen toen 3.500 bedrijven, momenteel 2.670 bedrijven. In het nu geldende CO2-convenant voor de sector glastuinbouw, een afspraak met de ministeries van EZK, LNV en Financiën, heeft de glastuinbouw een jaarlijks dalend CO2-plafond laten zien. Wanneer deze wordt overschreden, wordt de overschrijding gecompenseerd. Sector ligt op koers
De mogelijk hogere CO2-emissie dit jaar is het gevolg van ontwikkelingen die buiten de invloed van de Nederlandse tuinders liggen. Die emissie wordt veroorzaakt door diverse factoren, waaronder het sectorareaal, dat volgens recente CBS-cijfers 10% groter is dan verondersteld in de prognoses. Energiebesparing en duurzame energie (zoals geothermie) ontwikkelen zich volgens eerdere verwachting. "Gecorrigeerd voor de onvoorziene factoren ligt de glastuinbouwsector nog altijd op koers om het doel voor 2020 te halen. Dat zijn ook de redenen dat wij achter de doelstellingen van het Klimaatakkoord staan", beklemtoont Sjaak van der Tak.

De week van tuinbouwreststromen

De biobased economie biedt grote kansen voor de tuinbouw. Zo kunnen tuinbouwrestmaterialen op verschillende manieren verward worden. Voorbeelden daarvan zijn het gebruik van tomatenstengels voor de productie van papier of textiel. Welke eisen worden voor dergelijke toepassingen gesteld aan die restmaterialen? Hoe organiseren we een marktstelsel? En hoe kunnen ondernemers daarop inspelen? Daarover gaan de themaweken die Biobased Greenport West-Holland in samenwerking met Bioboost

in het najaar van 2019 organiseert. Van 9 tot en met 13 december organiseert Biobased Greenport West-Holland 'De week van tuinbouwreststromen en papier en textiel'. Tijdens deze week zijn er onder meer een excursie en een mini-symposium over het gebruik van tuinbouwrestmaterialen voor papier en textiel. Houd de pagina van https://greenportwestholland.nl/deweekvantuinbouwreststromen/ in de gaten voor het programma.

Bron: greenportwestholland.nl

SANTEN & GASILLE
MAKELAARS

De makelaars met een andere aanpak

- Aan- en verkoop
- Reconstructie
- Onteigening
- Taxatie en advies

DE LIER 0174-511300
SANTEN-GASILLE.NL